

14 mei 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtspvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[klager]
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

[aangeklaagde]
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie van het Heilige Sacrament.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 4 november 2011. Op 5 januari 2012 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg, namens aangeklaagde.

Op 4 april 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen, bijgestaan door [naam] en zijn juridisch adviseur. Aangeklaagde heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. Baetens voornoemd. Betrokkenen hebben hun standpunten toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klager was van 1966 tot 1971 leerling van het [instituut] te [plaats]. Aangeklaagde was aldaar groepsleider en belast met het geven van seksuele voorlichting aan de leerlingen. Klager stelt in het schooljaar 1966-1967 te zijn misbruikt door aangeklaagde. Aangeklaagde kwam 's avonds de chambrette van klager binnen en nam klager vervolgens mee naar zijn eigen slaapkamer. Aangeklaagde vroeg daar aan klager of hij wel eens seksuele voorlichting had gehad. Toen klager ontkennend antwoordde, moest hij op zijn schoot gaan zitten. Aangeklaagde begon met het uitleggen van bepaalde seksuele dingen en vervolgens moest klager zijn broek uittrekken, zodat aangeklaagde hem kon vertellen hoe een penis werkte. Klager moest zichzelf aftrekken, maar toen dat niet lukte begon aangeklaagde klager af te trekken. Daarna moest klager aangeklaagde aftrekken. Dit misbruik heeft zich ongeveer zes

keer afgespeeld. Later moest klager aangeklaagde ook oraal bevredigen. Dit heeft zich twee keer voorgedaan.

2.2. Klager durfde niemand te vertellen van het misbruik. Wel durfde hij tegen zijn vader te vertellen dat hij seksuele voorlichting had gehad en dat hij dat niet meer wilde. Zijn vader is toen naar het hoofd van het internaat gegaan en heeft gezegd dat hij en klager niet meer wilden dat klager seksuele voorlichting zou krijgen. Het misbruik is daarna gestopt.

2.3. Klager was als gevolg van het misbruik een angstig en teruggetrokken kind. Hij vroeg zijn ouders meerdere malen of hij weer naar huis mocht, maar hij moest op het internaat blijven. Door het misbruik begon klager te twijfelen of hij zich seksueel nu tot meisjes of tot jongens aangetrokken voelde, maar ook daarover kon hij niet praten. Klager is door het misbruik een teruggetrokken en zeer gesloten persoon geworden.

2.4. Klager wenst met zijn klacht erkenning en gerechtigheid te bereiken. Daarnaast wenst klager te bereiken dat er maatregelen worden genomen tegen aangeklaagde en degenen die destijds verantwoordelijk waren. Klager wenst voorts in aanmerking te komen voor financiële compensatie. Ten slotte hoopt klager bij een gegronde verklaring van zijn klacht wat zelfrespect te hervinden.

3. Het verweer

In het verweerschrift wordt namens aangeklaagde gesteld dat aangeklaagde zich niet kan herinneren dat hij in het kader van seksuele voorlichting aan jongens, en dus ook niet aan klager, heeft gevraagd om met hun eigen of met zijn geslachtsdeel te spelen. Aangeklaagde merkt op dat hij nimmer de intentie heeft gehad om jengens leerlingen handelingen te verrichten met een seksuele bijbedoeling. Uit andere klachten tegen hem is aangeklaagde echter duidelijk geworden dat zijn gedrag in een aantal gevallen als zeer grensoverschrijdend is ervaren. Hij beseft dan ook pas achteraf dat hij destijds het inzicht heeft gemist dat gedragingen – ook zonder seksuele intentie – de lichamelijke integriteit van een kind wel degelijk kunnen schaden en het stemt hem zeer verdrietig dat ook klager stelt leed te (hebben) ervaren als gevolg van zijn gedragingen. Aangeklaagde ontkent het misbruik niet en acht zelf aannemelijk dat het misbruik heeft plaatsgevonden. Hij betreurt ten zeerste wat hij klager heeft aangedaan en betuigt daarover zijn spijt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijfenveertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Door het tijdsverloop en door het gestelde ontbreken van herinneringen aan het gebeurde bij aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wel is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt de klacht ondersteund door de klachten tegen aangeklaagde van de heer [naam] (in 2004) en van de heer [naam] (klachtnummer 2011T301). Bij deze beide klachten was sprake van vergelijkbaar misbruik door aangeklaagde onder vergelijkbare omstandigheden, hetgeen de klacht van klager aannemelijk maakt. Voorts acht de Klachtencommissie van belang dat ook aangeklaagde zelf, hoewel hij stelt dat hij zich het misbruik niet kan herinneren, het misbruik niet ontkent en zelfs aannemelijk acht.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheids situatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van het misbruik pas 14 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon die hij had moeten kunnen vertrouwen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde reeds jaren geleden op non-actief is gezet kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Aangeklaagde heeft daartoe een eerste stap gedaan door in het verweerschrift het leed van klager te erkennen en spijt te betuigen, hetgeen door zijn advocaat ter zitting nog eens is herhaald.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële compensatie kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegronde verklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding kunnen wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van het Heilige Sacrament de klacht gegronde te verklaren, het leed van klager te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 14 mei 2012 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, mr. F.J.M. Walstock en W.M. Velman-Breddeks, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van het Heilige Sacrament, aan aangeklaagde en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.